

ВІДПОВІДІ

«ДПА. Орієнтовні завдання для підсумкових контрольних робіт з української мови та літературного читання. 4 клас»

(автори — Ємельяненко О. В., Співак М. К.)

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1

Варіант 1

2. А вранці горобчик прокинувся разом із сонечком. Голод зігнав його із м'якого кубельця, і малий пострибунчик вже ні про що не міг думати, тільки про зернятка. Він почув, як двоє горобців по сусідству вихвалялися, що вчора в полі досхочу наїлися з купки розсипаного зерна. Він полетів у поле, та нічого не знайшов.

3. А лагідно, збоку, міцно

4. А тепер, сину, вчися трудитися. — Спонукальне.

А тепер син вчиться трудитися. — Розповідне.

5. Я їв (їла) \ їм \ їстиму (буду їсти)

Вони сіли \ сідають \ сядуть

6. Б Літературна казка.

7.

3 Доведеться шукати їжу самому.

4 Купа хмизу мене не лякає.

1 Вчися трудитися, сину.

5 Праця приносить радість.

2 Я не народився для роботи.

8.

Прокинувся разом із сонечком — прокинувся дуже рано, з першими променями сонця.

Полетів світ за очі — полетів дуже далеко.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

Варіант 2

2. Вона вибігла в коридор і квапливо почала одягатися, щоб іти на вулицю. Раптом її погляд упав на взуванку, що стояла під вішаком. Розстібнута халявка одного з Оленчиних чобітків лежала хутром на літніх маминих черевиках, ніби зігрівала їх. Оленка кліпнула очима, ковтнула давкий клубок, що підкотив їй до горла...

3. В зверхньо, жалісливо, згодом

4. Купимо тобі такі іграшки, як у Ганнусі. — Розповідне.

Купи такі іграшки, як у Ганнусі. — Спонукальне.

5. Я просив (просила) \ прошу \ проситиму (буду просити)

Ми купили \ купуємо \ купимо

6. В Оповідання.

7.

3 Мама просить дівчинку почекати з покупками.

5 Подарунки принесли втіху та завдали болю.

1 Сестричка має нові іграшки.

2 Оленка випрошує у батьків забавки.

4 Батьки купили іграшки.

8. Край потрібне взуття — дуже потрібне, необхідне.

Здіймати реви — плакати, ревіти.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

Варіант 1

2. На секунду зупинився, відсахнувся назад — міст був досить високий, метрів чотири... Але враз зажмурився і стрибнув. Боляче вдарило в груди, у вуха, неначе вогнем обпекло шкіру, і перед очима попливли червоні кола. М'яко вдарився головою об дно і одчайдушно запрацював ногами й руками, — щоб скоріше виринути.

3. А Хлопчина жадібно вдихнув повітря.

4.

нічого не боїться •	• минулий
швидко висохне •	• майбутній
схилялися над водою •	• теперішній

5. Слизькі балки, далекі береги, хороші товариші.

6. А Оповідання.

7.

2 Хлопчина кинувся у воду.

3 Ліля здивувалася.

1 Дівчинка впала з моста.

5 Обидва розсміялися.

4 Володя зовсім розгубився.

8. Кинувся прожогом — кинувся дуже швидко, миттю, стрімголов.

Луна розляглася над річкою — по всій річці пішов відгомін.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

Варіант 2

2. Спираючись на ціпок і важко хекаючи, вона несла відро з водою. Яць був сердитий на бабу Стефку, бо вчора увечері вона насварила його. Насварила за те, що він, не знаючи, як розважитись, ганявся за її півнем. А півень, не обираючи дороги, стрімголов тікав од нього через кущі смородини й рясно губив пір'я.

3. Б Яць любив свою вулицю.

4.

ходить по світу •	минулий
натягаємо води •	теперішній
похилилась на ціпок •	майбутній

5. Дрібненькі кроки, найвищі кручі, довгі дороги.

6. В Оповідання.

7.

5 Тричі ходив Яць із татом до криниці.

1 Бабця Стефа несла відро води.

4 Тато вибачився за вчинок сина.

3 Яць зіпсував бабусину воду.

2 Хлопчик згадав старі образи.

8. Дати драла — втекти.

Диму в голові багато — нерозсудливий, нерозумний, не думає, що робить.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

Варіант 1

2. Кари креслили в небі контури чудернацьких риб. Кваки викладали під водою квіти неймовірної краси. Вони звернулися до Ква-кара, щоби той оцінив їхню творчість та сказав, у кого виходить краще. Однак він щотижня хвалив усіх за майстерність, пояснюючи, що не може dokonати вибору на чийсь користь, оскільки йому подобалося усе.

3. Б лікар, лікувати, лікарня, лікарський

4.

спол. присл. дієсл. ім. прийм. займ. ім.

Проте досі тривають суперечки поміж їхніх нащадків.

5.

Її — вона

Йому — він

Ними — вони

6. Легенда.

7. В Чому ворони каркають, а жаби квакають.

8. Кари літали в небі.

Кваки пересувалися водою.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

Варіант 2

2. — Що ми тепер їстимемо? Невже в неділю будемо без обіду? — запхикав він, адже тих голубів ні мама, ні тато не зловлять, дуже високо вони полетіли. — Якби та якби наші голубці вернулися...

Почув його чарівник, а він, на щастя, ще недалеко відійшов, та й каже:
— Ото більше не вередуй, Івасю!

3. В голуб, голубка, голубиний

4.

прийм. займ. ім. прийм. займ. ім дієсл. ім.

В ту пору повз їхню хату йшов чарівник.

5. Нею — вона

Його — він

Їх — вони

6. Казка.

7. Б Як нагодувати вередливого малюка.

8. Голуби з височини **полетіли** на стіл у миску. **Зраділи** Івась з Олесею.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

Варіант 1

2. Проте скляна бульбашка важка, за вітром не полетить. Коли вона почала остигати і тверднути, скловар обережно зняв її з очеретини, туди-сюди покрутив, приплескав денце. І вийшла в нього невеличка кругленька посудинка. Сподобалася вона майстрові, і він заходився робити в такий самий спосіб ще одну.

3. Б людиною кмітливою, справжньою красунею, невеликим казаном

4. Тягуче скло щільно облягало формочку.

(що?) скло (що робило?) облягало;

скло (яке?) тягуче;

облягало (як?) щільно;

облягало (що?) формочку.

5. Іменники: скловар, складув;

прикметники: скляна, скловарний.

6. Б Науково-художнє оповідання.

7.

3 Роздмухування за допомогою очеретини.

4 Перша золотава бульбашка.

1 Виготовлення пляшечки.

2 Пригасання вогню.

5 Робота майстрів-склодувів.

8. Справжня красуня, голубонька.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

Варіант 2

2. То було влітку. Похід Нодя мав принести славу не тільки підкорювачу вершини, але й державі, а про те, що на цій вершині не раз побували прості селяни, ніхто й не згадував. Аж через два місяці доїхав Янош Нодь до невеликого карпатського села в горах і здивувався.

3. Б сніжної гори, з далекої рівнини, угорського барона

4. Літнє сонце нестерпно пекло у горах.

(що?) сонце (що робило?) пекло;

сонце (яке?) літнє;

пекло (як?) нестерпно;

пекло (де?) у горах.

5. Іменники: сніжинка, сніговик;

прикметники: сніговий, білосніжний.

6. Б Народна легенда.

7.

4 Снігові замети на горі серед літа.

3 Проблеми у лісових хащах.

5 Назва найвищої вершини Карпат — Говерла.

1 План угорського барона.

2 Двомісячна подорож до підніжжя гори.

8. Не відчував втоми, аж летів до неї (вершини).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

Варіант 1

2. — Я думаю, — Руся щиро подивилася на свого друга, — що це несправедливо, що я можу бути влітку рудою, а взимку — білою, а ти — ні. — Але ж ти знаєш, що змінити нічого не можна.

— А я пропоную спробувати. Ходімо, Бульбулю, до старої мудрої сосни. Кажуть, вона здатна творити дива.

3. Йому, ми, (в) тебе

4. Під старою сосною друзі ласували **ожиною, малиною, грибочками.**

5.

біліший	білчення
білуватий	білка
побілів	білоччин
білий	білочка

6. **Б** Внутрішній світ героя важливіший за його зовнішність.

7.

Казка •————• твір, в якому є чародійство.

Байка •————• невеликий прозовий художній твір, у якому описується одна чи кілька подій з життя героя.

Оповідання •————• невеликий, частіше віршований твір повчально-гумористичного характеру, містить мораль.

8. Їжак був біліший **за хмаринку в небі.**

Сосна була такою високою, **що здавалося, підпирала маківкою небо.**

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

Варіант 2

2. Певно, тобі доводилося бути в кабінеті лікаря-отоларинголога, тобто лікаря по хворобах вуха, горла і носа. Це тоді, коли в тебе боліло горло від понадпланової порції морозива, чи просто влітку для огляду перед поїздкою в табір. І, звичайно, ти звернув увагу на величеньке кругле дзеркальце з дірочкою посередині на лобі в лікаря.

3. Нам, він, (за) ним

4. На землі сонячні зайчики працюють у *сонячній паровій машині, у сонячній кузні на сонячній зварці, в астрономічних обсерваторіях та хімічних лабораторіях, на лікувальних сонячних ваннах.*

5.

Сонце	безсоння
Сонячний	сон
сонцевий	сонливість
сонечко	сонний

6. В Сонячні зайчики допомагають у роботі людям багатьох професій.

7.

Легенда	•	•	твір-переказ про події, факти, людей, оповитий казковістю, фантастикою.
Вірш	•	•	невеликий прозовий художній твір, в якому описується одна чи кілька подій із життя героя.
Оповідання	•	•	твір, у якому наявні рима та ритм.

8. Соняшник — це священна квітка сонячних зайчиків, цар усіх сонячних квітів;

сонячну парову машину — з величезною дзеркальною квіткою, в центрі якої котел парового двигуна.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

Варіант 1

2. — Тепер скрізь по світу є держави, і правлять ними президенти, котрі обираються всім народом точнісінько так, як ми Вас обирали.
— І що ж воно таке — держава?
— Держава — це володіння, яке має свої межі, а тому в кожній державі існує державний кордон, і ми повинні його створити.
3. Б Лисице, президенте, пане
4. Лисиця *терпляче* навчала *звірячий уряд керувати державою.*
5. Лисицю слухали *чотирнадцять куніць, шістнадцять ведмедів, п'ятдесят білок.*
6. Прочитаний твір — казка, тому що у ньому *розповідається про вигадані події та звірі спілкуються людською мовою.*
7. Б *щоби чужинці не користувалися нашими природними багатствами*
8. Це наша земля, лісові простори, це дерева, озера і річки, якими ми користуємося... Це риба в озерах і вся мала звірина, що нею ми можемо поживитися!

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

Варіант 2

2. І тепер кожен гном нашої чарівної країни має у своєму гардеробі принаймні один капелюшок від Бім-Бома.

— Просто неймовірно! — прийшли в захват Сергійко і Малюк Десятий.

— Я й сам радий! Адже мені дуже подобається створювати капелюшки й робити наших гномів щасливими! Ви лиш погляньте, які життєрадісні вони виходять із мого магазину!

3. В Сімбіусе, гноме, Сергію

4. Гноми *радо* приміряють *найкращі у світі капелюшки.*

5. Бім-Бом придбав *одинадцять цукерок, п'ятдесят яблук та шістнадцять грибів.*

6. Прочитаний твір — казка, тому що у ньому *розповідається про вигадані події та фантастичних істот — гномів.*

7. Б щоб усі дізналися про відкриття нового магазину, у якому продаються дуже гарні та якісні капелюшки.

8. Це коли ти в магазині, наприклад, ціни на якийсь час знижуєш або подарунки всім покупцям даруєш.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

Варіант 1

2. Народ таки відстояв свою улюблену гру — тисяча шістсот шістдесят третього року заборону було знято. Коли були відновлені олімпійські ігри, футбол туди не пустили, та все ж він «пробився». У тисяча дев'ятсот восьмому році футбол увійшов до програми олімпійських ігор. Сьогодні важко уявити життя будь-якого народу планети без футбольних матчів.

3. Б тринадцятий, другий, двадцятий

4. Футбол виник в Англії дуже давно.

5. Англія — англійський

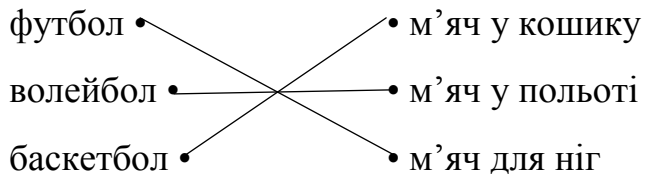
Франція — французький

Туреччина — турецький

6. Науково-популярна стаття.

7. Б більше ста гравців у погоні за м'ячем змітали все на своєму шляху

8.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

Варіант 2

2. Винахід швейної машинки Айзеком Зінгером люди зустріли з оптимізмом. Весь світ ніби тільки й чекав такого потрібного в повсякденному житті подарунка. За короткий час тисячі, десятки тисяч швейних машинок з маркою «Зінгер» почали розходитись спочатку по Америці, а далі по Західній Європі, Азії, Африці, Австралії. Таку чудову помічницю наполегливо прагнула придбати кожна родина.

3. А одна, тисяча, десять

4. Багатодітна сім'я переїхала з Німеччини до Америки.

5. Європа — європейський

Німеччина — німецький

Париж — паризький

6. Науково-популярна стаття

7. В Нитка плуталась і рвалася, а шитво виходило кривулясте.

8.

човник •	• передає рух
шків •	• запускає роботу
педаль •	• подає нитку знизу